

NORGES HØYESTERETT

Den 8. februar 2023 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Kallerud, Arntzen og Thyness i

HR-2023-253-U, (sak nr. 23-006128STR-HRET), straffesak, anke over kjennelse:

A (advokat Sarah Gausdal Buch)

Mot

Påtalemyndigheten

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder krav om sakskostnader i sak om besøksforbud.
- (2) A, født 00.00.1986, ble ved Sør-Vest politidistrikts beslutning 1. juli 2022 ilagt besøksforbud. Begjæring om opprettholdelse av besøksforbud frem til 16. september 2023 ble inngitt til Sør-Rogaland tingrett 16. september 2022.
- (3) A møtte i rettsmøte til behandling av begjæringen sammen med advokat Egeli. Egeli nedla i prosesskriv forut for rettsmøtet påstand om tilkjenning av sakskostnader dersom besøksforbudet ble opphevet. Det ble anført at det var grunnlag for sakskostnader etter analogi av tvistelovens regler.
- (4) Sør-Rogaland tingrett avsa 26. oktober 2022 kjennelse om besøksforbud, men for kortere tid enn det som var begjært.
- (5) Advokat Buch innga på vegne av A anke til lagmannsretten, og det ble i den forbindelse lagt ned påstand om tilkjenning av sakskostnader for tingretten og lagmannsretten dersom anken førte frem.
- (6) Gulating lagmannsrett avsa 22. november 2022 kjennelse med slik slutning:

«Besøksforbud ilagt A 16. september 2022 vert oppheva.»
- (7) A har anket til Høyesterett. Anken gjelder avgjørelsen om ikke å tilkjenne sakskostnader for tingretten og lagmannsretten. Det anføres at lagmannsrettens avgjørelse er i strid med loven, da det i rettspraksis er lagt til grunn at tvistelovens regler om sakskostnader gjelder analogisk i saker om besøksforbud, og at staten v/Justis- og beredskapsdepartementet holdes ansvarlig for sakskostnadene. Det er krevd sakskostnader for tingretten, lagmannsretten og Høyesterett.

- (8) *Påtalemyndigheten* har ikke merknader til anken.
- (9) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at utvalgets kompetanse er begrenset til å prøve om omkostningsspørsmålet er avgjort i strid med loven, jf. straffeprosessloven § 442 andre punktum, jf. HR-2020-1985-U. Dette omfatter prøving av om det hefter feil ved saksbehandlingen, jf. HR-2023-203-U med videre henvisning.
- (10) Lagmannsretten har vurdert sakskostnadsspørsmålet slik på side 7 i kjennelsen:
- «Det er kravd orskurd om sakskostnader. Dette er ei sak etter straffeprosesslova sine reglar, og ein advokat som ynskjer at det offentlege skal dekke den sikta sine utlegg til advokatbistand må søkje om oppnemning som forsvarar for den sikta. Vert søknaden tatt til følgje skal det sendast ei salær oppgåve for nedlagt arbeid. Sidan saka starta for tingretten og det er kravd dekkja sakskostnader for tingrett og lagmannsrett, bør søknad om forsvararoppnemning sendast til tingretten.»
- (11) Som det fremgår av Rt-2009-79 avsnitt 10 har den som begjæringen om besøksforbud retter seg mot, ikke stilling som siktet, og reglene om sakskostnader i straffeprosessloven kapittel 30 får ikke anvendelse. Det er i rettspraksis lagt til grunn at tvistelovens sakskostnadsregler, herunder reglene om rettsmiddelinstansens kompetanse, får tilsvarende anvendelse i slike saker, jf. også Rt-2010-834.
- (12) Lagmannsrettens avgjørelse om sakskostnader er etter dette «i strid med loven».
- (13) Ankeutvalget kan treffe ny avgjørelse om kostnadene hvis det finner at saken er tilstrekkelig opplyst, jf. Rt-2010-834 avsnitt 11 med henvisning til tvisteloven § 20-9 tredje ledd.
- (14) A vant saken for lagmannsretten, som da også skulle lagt til grunn sitt resultat ved avgjørelsen av sakskostnadene for tingretten, jf. tvisteloven § 20-9 andre ledd. Ettersom anken for Høyesterett også fører frem, har A krav på sakskostnader for alle instanser. Det er ikke grunnlag for unntak etter tvisteloven § 20-2 tredje ledd.
- (15) Det er krevd sakskostnader med 14 000 kroner for tingretten, 11 250 kroner for lagmannsretten og 6 750 kroner for Høyesterett, inklusive merverdiavgift, totalt 32 000 kroner. Kostnadene anses som nødvendige og rimelige, jf. tvisteloven § 20-5 første ledd.
- (16) Det er etter praksis staten v/Justis- og beredskapsdepartementet som skal holdes ansvarlig for sakskostnadene. Fristen for betaling løper fra forkynnelsen av Høyesteretts kjennelse, jf. HR-2020-1985-U avsnitt 15.
- (17) Avgjørelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

I sakskostnader for tingretten, lagmannsretten og Høyesterett betaler staten v/Justis- og beredskapsdepartementet til A 32 000 – trettitotusen – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av kjennelsen.

Wenche Elizabeth Arntzen
(sign.)

Knut H. Kallerud
(sign.)

Erik Thyness
(sign.)